

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Слово, що його почув світ

Минулої суботи, 22-го жовтня, міжнародні пресові агенції і за ними преса, радіо і телебачення подали між першими вітками повідомлення про знаменний виступ Первоієрарха Української Католицької Церкви, її Верховного Архископа і Кардинала Йосифа Сліпого на Вселенському Соборі Єпископів у Ватикані в обороні прав українського народу та його Церкви і з невизначним засудом їх совєтських гнобителів з одного боку, а „дипломатичної мовчанки“ Ватикану — з другого. Текст виступу про цей виступ, надрукований в одному із міжнародних американських щоденників, поданий на іншому місці в цьому числі.

Слово Первоієрарха УКЦеркви на світовому церковному форумі таки справді почуло увесь світ. А особа промовця, як і обставини та причини його виступу після накиненої йому довголітньої мовчанки надають цим словам сили єриховської труби, від гомону якої задрижали й розсипались мурі ханаанської фортеці. Ніхто бо в світі не може квестионувати чи сумніватися, в авторитетності голосу того мученика за Христову віру, що його ісповідництво та вірності його Церкви і народів не зламали й не захитали найбільш рафіновані тортури впродовж 18 років совєтської каторги. Могутньої сили його словам надає ще й факт, що він дальших вісім років, уже після його звільнення, респектував хакінену йому Ватиканом „дипломатичну мовчанку“. Але все має свої межі. Сказано бо, що коли мовчати люди, то загнорить камінь. Коли ж найбільш потужні сили оборони людських прав, до оборони переслідуваних за Христову віру Ватикан дипломатично мовчить і інші ведуть мовчати, то світ таки мусів здригнутися, як загноріла українська скала.

Ми ще не маємо повного тексту 15-хвилинної промови Первоієрарха, але вже з того, що подано в щоденній пресі, можна прийти до висновку, що цей виступ чинив для української правди і справ більше, ніж сотні друкованих праць та зголошених меморіалів. Це було справді слово, що його почув світ. І світ також повинен довідатися, що ніхто з більшим правом не міг би говорити в імені свого народу і своєї Церкви, як говорив Первоієрарх. Його голос був таки справді голосом народу, а голос народу — голос Бога; він більше голос народу, якому здавали горло і не дозволяють говорити.

На шляху до єдності

Минулого тижня сталися дві події, які новими відомостями сповнили серця всіх українців, членів Католицької і Православної Церков.

Вістка, що всі Владики Української Католицької Церкви візьмуть участь у посвяченні церкви св.св. Сергія і Вархана у Римі 30-го жовтня д. р., — що Верховний Архископ Блаженніший Кардинал Йосиф Сліпий має розмову з Митрополитом Амвросієм Сенишиним і що Митрополит запросив Верховного Архископа на свято Дня Помісності у Філадельфії 20 лютого 1972 — ці вістки мусіли викликати в усіх вірних Української Католицької Церкви почуття задоволення та нових надій. Вони бо свідчать, що неперозуміння у верхах Української Католицької Церкви, які глибоко турбували всіх українських людей, можуть бути полагожені і що наша єдність у змаганні до великих цілей не мусить бути мрією, але може стати дійсністю.

Великою і радісною подією був Сьомий Собор Української Православної Церкви в ЗСА, його хід та вислід — в його найближчому наслідку — спільний Собор Української Автокефальної Православної Церкви в Європі і Української Православної Церкви в ЗСА. Обрання на місце померлого Митрополита Іоана Теодоровича доточасного Архископа Мстислава Скрипника запевняє Українській Православній Церкві в ЗСА дальший розвиток і дальші змагання до наближення і співпраці, до схваленого Собором змагання до ієрархічного завершення Української Православної Церкви всіх юрисдикцій у спільному Соборі.

Таким чином впродовж минулого тижня сталися на нашому церковному вітнику події дійсно „в душі СКВУ“, Першого Сьомого Конгресу Вільних Українців, який об'єднав був усіх наших церковних достойників та водночас завізав був за візми світського мирянства з духовенством, зв'язки духовенства з загальнонаціональними і загальногромадськими справами. Обидві історичні українські Церкви були за всю свою історію дійсно пов'язані з народом і в різних епохах історії України приналежність до одної чи другої Церкви була синонімом приналежності до нації. Коли сьогодні не існує в Україні ні одної Української Церкви і коли московський патріархат старастеся також розбити і знищити обидві наші Церкви у вільному світі, то єдиною відповіддю на ці заці є єдність, якої всі прагнемо.

АРХИПАСТІРСЬКЕ ПОСЛАННЯ

Собору Єпископів Св. Української Автокефальної Православної Церкви.

До Всечесного Духовенства і Вірних Української Автокефальної Православної Церкви і Української Православної Церкви в ЗСАмерики і країнах Латинської Америки та наших Братів і Сестер в Україні й по всьому світі розсіянних.

Всечесні отці, Дорогі Брати і Сестри у Христі!

Урочисто сповідаємо Вас, що, йдучи назустріч повсякчасному стремління всіх побожних православних українців, що їх Боже Провидіння розселило в багатьох країнах Вільного Світу, — бути об'єднаними тільки в одній Православній Церкві українського народу та виконуючи волю Надзвичайного Собору Української Автокефальної Православної Церкви 1969 року і 7-го Собору Української Православної Церкви в ЗСАмерики, що відбувся в дні 14-17 жовтня 1971 року, об'єднати братньо у Христі любов'ю та ширим бажанням усердно послужити цьому найбільшому ближньому — українському народові, зібравшись ми сьогодні в Оселі Св. Андрія Первозваного в С.Вавид Брук, Нью Джерсі в ЗСАмерики. Після благальної до Всевишнього молитви, щоб Він Милосердний, поблагословив наше соборне діяння та обдарував нас присутністю Його Пресвятого Духа, постановили:

„У глибокій свідомості, що до об'єднання всіх побожних дітей нашого народу в одній Українській Православній Церкві кличе всіх нас Сам Богословний Вчитель, Господь, і Спаситель наш Ісус Христос, — склосмо вважати, що від сьогоднішнього дня 18 жовтня 1971 Божого року, ми — єпископи Української Автокефальної Православної Церкви і Української Православної Церкви в ЗСАмерики творимо один спільний Собор Єпископів Св. Української Автокефальної Православної Церкви“.

Про це рішення сповідаємо побожних наших Братів і Сестер в Україні та по всьому світі розсіянних і звертосмо водночас до решти українських православних Соборів Єпископів з закликом про ширшу у Христі співдію з нами, для якнайкоршого поклоніння до життя спільного Собору всіх українських православних Єпископів.

Нехай же це наше рішення послужить Богові на славу, Його Св. Церкви на користь, а побожному українському народові і поневоленій Батьківщині на радість і душевний пожиток.

Молимо ж Всевишнього, щоб благодать Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога і Отця, і причастя Святого Духа, перебували повсякчасно з усіма нами!

Смирненні: + Мстислав, Митрополит, Голова Собору
+ Марко, Архископ, Секретар Собору
+ Іов, Єпископ
+ Орест, Єпископ — члени Собору.

Року Божого 1971-го, місяця жовтня, 18-го дня в Оселі Св. Апост. Андрія в С.Вавид Брук, Н. Дж., ЗСА.

В Україні намагаються покращити „обслуговування вашого автомобіля“

Київ. — „Рада міністрів Української ССР схвалила постанову „Про заходи по прискоренню створення мережі підприємств по технічному обслуговуванню легкових автомобілів та інших транспортних засобів, що належать громадянам“. Про таку постанову — чи не першу спробу зробити хоч якісь удолгнення для власників приватних автомобілів, сповістила „Радянська Україна“ з 23 вересня. З довгої постанови виходить, що на території України „в цей п'ятиріччя“ розпочнуть будувати „станції технічного обслуговування автомобілів“ і їх усіх мало б бути 1915. У той же час розпочнуть „роботи Центральна республіканська база та 5 міжобласних баз постачання із складами запасних частин“. Станції технічного обслуговування автомобілів приватних громадян будуть споруджені у всіх містах — обласних центрах, а також у Кривому Розі, Мавкиві й Жданові. Вирішення тих трьох міст зрозуміле: в тих індустріально-шахтарських центрах із значними виробі-

ками люди покупали авт., але в більшості не можуть ними користуватися через відсутність запасних частин, технічної обслуги, бензину, легкових колінок тощо. „Крім цих заходів, працюватимуть також Пересувні станції Волзького автомобільного заводу“. Волзький завод — це збудований італійською фірмою „Фіат“ великий завод, що розпочав випускати авт. під назвою „Жигулі“. Для наладнання всіх цих справ у Києві створили нову організацію, що матиме також свої філії. Її назва нагадує одну із важких „скоромок“: „Укрголавотехобслуговування“.

БАТЬКИ! За'явіть замолочу ваших дітей з найстарішою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити їм кращу будучність, а нашої громаді у вільному світі нового світового члена!

познати, а душа не може жити без такої познати. І тому люди шукають, чим заповнити внутрішню порожнечу, вдаються до релігійно-філософських питань. Людина не живе самим хлібом. Крім того, для піднесення національного духа використовують різні релігійні, специфічно українські свята. Коли я був у Карпатах, то бачив там церкву, — на жаль, не пригадую імені якого святого — вона стоїть в долині, у горах. Звичайно, совєтська влада її зачинила, священника кудись вислала і люди в день того святого збираються під забитими дошками дверима церкви і моляться до іконки, причепленої до дошки. Там, казали мені, збираються іноді десятки тисяч людей в національних ношах. Мене повели туди мої друзі, колишні таборники, українці. Були там люди середнього віку, але в основній масі там була молодь, і це дуже характерно, і в цьому надія України.

Тут я у вас бачив газету, що її випускають болшевики для українців на Заході і в Америці, як вона зветься. „Вісті з України“? І я бачив на заголовній сторінці тієї газети портрет Шевченка. Так, Шевченка вони люблять згадувати, вони взагалі дуже люблять говорити про українську літературу, мистецтво, музику, але фактично все це тільки слова. Вони намагаються витруїти з Шевченка увесь його національний дух, подати його не національним, а, скажіть, б. неросійським.

Пригадую такий, дуже цікавий випадок, що стався при мені на Україні. Там є тепер такий звичай: у пам'яті Шевченка насипати пагорб землі. Я не знаю, на чому цей звичай заснований, якось не розпитав про це, але молоді кілька сіл збиралась тасмо, вночі, — бо вдень цього ж не дозволять, і насипали величезний пагорб землі, лопатами, тачками, а вранці розійшлась. Коли вістка про це дійшла до КГБ, то з його наказу той пагорб бульдозерами розрівняли. Молодь знову вночі збиралась,

П. Феденко

„МАЛА МУДРІСТЬ“

Мюнхен. — У попередній статті на цю тему сказано, що часто політичні різниці держав не керують люди зрівноважені і добре розіумлені з тими справами, які їм доводиться вирішувати. Прикладом непослідовності і просто наївності була політика Німеччини і Австро-Угорщини супроти України після Берестейського миру, підписаного 9 лютого 1918 року.

Перед війною 1914 року тільки невелика група науковців і журналістів у Німеччині цікавилась проблемами народів Російської імперії: професор Павль Рорбах, журналіст Аксель Шмідт, Густав Шпехт та деякі інші. Мзвичи у себе значну польську меншість (Познанщина), уряд Німеччини не хотів сприяти визвольним рухам народів царської Росії.

Несподівано в 1917 році царська імперія розвалилась, і на політичній поверхні з'явилися численні народи з своїми прагненнями до вільного, незалежного життя. Уряди Німеччини та Австро-Угорщини зовсім не були підготовані до того, щоб зрозуміти вагу національних рухів на Сході Європи. Тільки польську справу трактувало в Центральних Державах поважно, бо держави Антанти і уряд царя Миколи II та уряд Керенського обіцяли полякам державність у ширшій або вузьчій формі. Запобігання австро-угорської монархії перед поляками йшло так далеко, що з Відня обіцяли прилучити до майбутнього Польського королівства і українську Галичину.

Безпомічність, х і т кість, непослідовність німецької політики супроти України в 1918 р. описав молодий історик Олег Федшин у книжці, що недавно вийшла в Нью-Йорку: „Німецький рух на схід та українська революція“ (Germany's Drive to the East and the Ukrainian Revolution).

Вартість цієї праці полягає в тому, що автор широко використав також документи німецького міністерства закордонних справ, які потрапили в Америку після другої світової війни. Листи різних впливових осіб, промови народ на високому рівні, різні заяви, заготовані в той час, дають картину хаосу поглядів, планів, протиріччів, міркувань і рішень у справі України.

З цих документів видно, як та сама особа радикально змінювала свій погляд на ту саму справу в короткому часі і робила протилежні рішення. Про таку політику писав Наполеон Бонапарт: „Наказ, протикака — безладдя“.

На ст. 153 автор згадує слова П. Рорбаха про німецького посла в Києві Мумма, провідавши Україну в травні 1918 р.: мовляв, Мумм не знав нічого про Україну і так само мало про східні проблеми взагалі (ст. 153). Поза Рорбахом і його при-

теми тільки генерал Гофман послідовно обстоював ідею незалежної України. Він критикував Головного Команду німецької армії, де рішальне слово мав ген. Людендорф, і фельдмаршала Айхгорна (командувача німецького війська в Україні): „Діяльність Головного Команди армії і Айхгорна... женьуть Україну назад в обійми Великої Росії“ (ст. 149).

У книзі О. Федшини часто читач знайде „політичний портрет“ ген. Людендорфа. Рішальна особа у війні й політиці Німеччини, цей генерал творив плани, що виключали себе взаємно. То він пропонував об'єднання донських і „донецьких“ (неіснуючих) козаків з Україною, про яку писав, що це „єдина життєздатна держава на Сході Європи“. Але він незабаром зробив висновок, що Україна має повернутися в склад Росії (ст. 160).

Одночасно Людендорф прихильно ставився до проєкту — створити на півдні України німецьку „колоніальну державу“ під протекцією Німеччини (ст. 204). Потім у голові цього політичного генерала з'явився план — створити „протислов'янську федерацію“ навколо Грузії, до якої мали б прилучитися донські, кубанські й терські козаки... (ст. 206).

Ці протиріччя планів снував Людендорф, хоч його начальник — пристаркуватий фельдмаршал Гінденбург — уже в березні 1918 року передбачав, що Німеччина війну програв, бо на боці Англії, Франції, Італії у війну проти Центральних Держав вступила Америка. (Про це згадує в своїх споминах недовго померлий канцлер Німецької республіки до 1932 р. Гайнріх Брөнинг).

Людендорф сподівався через відновлення поміщицьких господарств в Україні забезпечити хрчами армію та населення. Це є н т ральних Держав. Однак, реакційна політика викликала в Україні масові повстання. Цю ситуацію передбачав міністер земельних справ Української Народної Республіки Борис Мартос після перевороту 29 квітня 1918 р. У розмові з журналістами він сказав у травні 1918 р., що на Україну прийшло 300.000 німецького війська, але незалежність України і його незалежність буде мати мільйон... (ст. 235).

„Малу мудрість“ показали теж політики Австро-Угорщини в 1918 р. Вони боялись, що німецьке військо в Україні перебувало тоді в „постійній війні“ (ст. 235).

„Малу мудрість“ показали теж політики Австро-Угорщини в 1918 р. Вони боялись, що німецьке військо в Україні перебувало тоді в „постійній війні“ (ст. 235).

Л. Луців

ЛИСТИ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА ПРО СТ. ПШИБИШЕВСЬКОГО

Перша збірка творів Василя Стефаніка під заг. „Синя книжечка“ здобула прихильність української критики, яка нагло побачила в рідній літературі дійсного мистця слова. З ентузіазмом вітали українського автора, що жив тоді в Кракові, і в польській літературі, навівпередки стараючи про дозвіл автора друкувати переклади його творів. В травні 1899 р. писав письменник Ользі Гаморак, що в Кракові він тепер „геніальний русин“. Він був приятелем найславнішого тоді в Кракові польського письменника Станіслава Пшибишевського та був знайомим з усіма польськими письменниками, які жили в тому місті.

Дехто з критиків уважав, що твір Ст. Пшибишевського „Confiteor“ мав вплив на „Мое слово“ та „Дорогу“, бо перша редакція цих творів українського автора так і звалася „Confiteor“. Стефанік не міг захоплюватися ідеями славного польського письменника, і в цьому переконують нас і ті два листи, які тут подасмо в українському перекладі. Цих листів немає в третьому томі „Повного видання творів“ Василя Стефаніка, що його в 1954 р. видала в Києві Академія Наук Української РСР.

Як прийшло до написання Стефаніком цих листів? Ст. Пшибишевський, прихильник до Кракова з Німеччини, став славною особою в тодішній культурній польській столиці. Він почав видавати журнал „Zycie“, в якому пропонував газеті „мистецтво для мистецтва“. Було це на початку 1899 р. Д-р Вацлав Морачевський познайомив В. Стефаніка з Пшибишевським, який був захоплений творами українського новеліста, друкував похвальні про нього статті та мистів переклади його творів. Та з ідеологічних причин замінив Пшибишевського на пості редактора „Zycia“ Виржицьковський.

У червні 1899 р. Пшибишевський прийшов до Львова, щоб виголосити доповідь про Шопена і замешкав у свого сусіда з Познанщини, Яна Каспровича. Жінка поета Каспровича Ядвіга захоплювалася повістю Пшибишевського „Ното зарієнс“, коли ж автор цього твору замешкав в їхньому домі, цей захват пані Ядвіги перейшов і на Пшибишевського. І так почалася трагедія, в якій ролі рятівника ситуації відіграв український письменник.

Про „роман“ Пшибишевського з дружиною Каспровича довідлася тоді малакря Анеля Пайонкувна (Районік), яка також захоплювалася Пшибишевським і не хотіла допустити до розбиття подружжя Каспровичів. Вона студіювала в Кракові та в Парижі і знала, що Стефанік є приятелем Пшибишевського, тому просила Стефаніка, щоб інтервеніював у цій справі та інформував її про Пшибишевського.

Про це пише автор монографії про Пшибишевського Станіслав Гельштинський, який твердить, що „панна Анеля вислала В. Стефаніка до Кракова“ і що Стефанік писав їй 10 листів 1899 р. Ця дата не погоджується з тією, яку подасє Васи Стефанік в листі до В. Морачевського з червня 1899 р. Стефанік пише: „Від пани Пайонкувней дістав-см два листи і написав їй два з Пшибишевського. Хіба їй зле мусить бути на купелях, та й бануси мої за чимось. Напиши їй лист, най, успокоїть-ся“. Гельштинський пише, що Стефанік писав пани Анелі 10 і 14 листів. Сам український письменник повідомляє В. Морачевського, що два листи вислав Пайонкувней в червні. Нас не цікавить докладність дат, тільки зміст Стефанікових листів. Ось перший лист (з 10 листів):

„Бачив я сьогодні Пшибишевського на вулиці. Був застрашений, як загублена дитина в полі. Мусів залишити своє мешкання, бо віртели дуже йому докучали. О п'яті години рано, робітники перенесли його до іншого доми і за це дістали зелену канушу, на якій він сидів, коли ми розмовляли. В Кракові поширилася дїстка, що р. видала в Києві Академія Наук Української РСР.“

Як прийшло до написання Стефаніком цих листів? Ст. Пшибишевський, прихильник до Кракова з Німеччини, став славною особою в тодішній культурній польській столиці. Він почав видавати журнал „Zycie“, в якому пропонував газеті „мистецтво для мистецтва“. Було це на початку 1899 р. Д-р Вацлав Морачевський познайомив В. Стефаніка з Пшибишевським, який був захоплений творами українського новеліста, друкував похвальні про нього статті та мистів переклади його творів. Та з ідеологічних причин замінив Пшибишевського на пості редактора „Zycia“ Виржицьковський.

У червні 1899 р. Пшибишевський прийшов до Львова, щоб виголосити доповідь про Шопена і замешкав у свого сусіда з Познанщини, Яна Каспровича. Жінка поета Каспровича Ядвіга захоплювалася повістю Пшибишевського „Ното зарієнс“, коли ж автор цього твору замешкав в їхньому домі, цей захват пані Ядвіги перейшов і на Пшибишевського. І так почалася трагедія, в якій ролі рятівника ситуації відіграв український письменник.

Про „роман“ Пшибишевського з дружиною Каспровича довідлася тоді малакря Анеля Пайонкувна (Районік), яка також захоплювалася Пшибишевським і не хотіла допустити до розбиття подружжя Каспровичів. Вона студіювала в Кракові та в Парижі і знала, що Стефанік є приятелем Пшибишевського, тому просила Стефаніка, щоб інтервеніював у цій справі та інформував її про Пшибишевського.

Про це пише автор монографії про Пшибишевського Станіслав Гельштинський, який твердить, що „панна Анеля вислала В. Стефаніка до Кракова“ і що Стефанік писав їй 10 листів 1899 р. Ця дата не погоджується з тією, яку подасє Васи Стефанік в листі до В. Морачевського з червня 1899 р. Стефанік пише: „Від пани Пайонкувней дістав-см два листи і написав їй два з Пшибишевського. Хіба їй зле мусить бути на купелях, та й бануси мої за чимось. Напиши їй лист, най, успокоїть-ся“. Гельштинський пише, що Стефанік писав пани Анелі 10 і 14 листів. Сам український письменник повідомляє В. Морачевського, що два листи вислав Пайонкувней в червні. Нас не цікавить докладність дат, тільки зміст Стефанікових листів. Ось перший лист (з 10 листів):

„Бачив я сьогодні Пшибишевського на вулиці. Був застрашений, як загублена дитина в полі. Мусів залишити своє мешкання, бо віртели дуже йому докучали. О п'яті години рано, робітники перенесли його до іншого доми і за це дістали зелену канушу, на якій він сидів, коли ми розмовляли. В Кракові поширилася дїстка, що р. видала в Києві Академія Наук Української РСР.“

Як прийшло до написання Стефаніком цих листів? Ст. Пшибишевський, прихильник до Кракова з Німеччини, став славною особою в тодішній культурній польській столиці. Він почав видавати журнал „Zycie“, в якому пропонував газеті „мистецтво для мистецтва“. Було це на початку 1899 р. Д-р Вацлав Морачевський познайомив В. Стефаніка з Пшибишевським, який був захоплений творами українського новеліста, друкував похвальні про нього статті та мистів переклади його творів. Та з ідеологічних причин замінив Пшибишевського на пості редактора „Zycia“ Виржицьковський.

ІЗ СВДЧЕНЬ ІБРАГІМА

(10)

Одночасно з цим треба відзначити, що тепер, як мені здається, основна хвиля націоналістичного руху, якщо раніше вона базувалась на Західній Україні, яка була розсадником неприхильності до об'єднання з Росією, завдяки людям, що розпочала це після 1945-46 року, перейшла на схід. І нині націоналізм і рух за відокремлення України є фактором, що пронизує життя як Києва, так і Дніпропетровська, як Полтави, так і інших українських міст. Інтелекція у тих містах частково зросійщена. Вона живе за принципом: „З вояками жити — по-воєному й вми“. Але це не означає, що вона перестала бути українською. Це, в загальному, — пристосування. А молоді, як правило — не пристосовані, вона завжди найбільше відрізняється в своїх заявах, і тому нині саме ця частина населення України є найбільш активною. На ній базуються націоналістичні погляди.

Одночасно з розвитком мислення взагалі, треба згадати й про зростання релігійного мислення. Це дуже важливий фактор. Його помітно не тільки на території України. По всій Росії є тепер багато людей, які наставлені на релігійне усвідомлення життя. Мені здається, що базують для цього є те, що комунізм, який збанкрутував у своїй пропаганді, не зміг дати людським душам ніякої духової

познати, а душа не може жити без такої познати. І тому люди шукають, чим заповнити внутрішню порожнечу, вдаються до релігійно-філософських питань. Людина не живе самим хлібом.

Крім того, для піднесення національного духа використовують різні релігійні, специфічно українські свята. Коли я був у Карпатах, то бачив там церкву, — на жаль, не пригадую імені якого святого — вона стоїть в долині, у горах. Звичайно, совєтська влада її зачинила, священника кудись вислала і люди в день того святого збираються під забитими дошками дверима церкви і моляться до іконки, причепленої до дошки. Там, казали мені, збираються іноді десятки тисяч людей в національних ношах. Мене повели туди мої друзі, колишні таборники, українці. Були там люди середнього віку, але в основній масі там була молодь, і це дуже характерно, і в цьому надія України.

Тут я у вас бачив газету, що її випускають болшевики для українців на Заході і в Америці, як вона зветься. „Вісті з України“? І я бачив на заголовній сторінці тієї газети портрет Шевченка. Так, Шевченка вони люблять згадувати, вони взагалі дуже люблять говорити про українську літературу, мистецтво, музику, але фактично все це тільки слова. Вони намагаються витруїти з Шевченка увесь його національний дух, подати його не національним, а, скажіть, б. неросійським.

Пригадую такий, дуже цікавий випадок, що стався при мені на Україні. Там є тепер такий звичай: у пам'яті Шевченка насипати пагорб землі. Я не знаю, на чому цей звичай заснований, якось не розпитав про це, але молоді кілька сіл збиралась тасмо, вночі, — бо вдень цього ж не дозволять, і насипали величезний пагорб землі, лопатами, тачками, а вранці розійшлась. Коли вістка про це дійшла до КГБ, то з його наказу той пагорб бульдозерами розрівняли. Молодь знову вночі збиралась,

і знову зробила те саме. Ця боротьба продовжувалась з тижнями: вночі пагорб насипали — вдень його зрівнювали бульдозерами. Отак вони шанують пам'яті Т. Шевченка! Коли ім'я Шевченка стає національним символом — вони його дуже бояться.

Мені пригадався один, дуже смішний, таборний епізод, який показує, як совєтська влада старастеся використовувати все на свою користь. У таборах, як звичайно, кожна національна група — українці, жиди чи росіяни — справляли свої релігійні і національні свята. І на такі святкування, звичайно, запрошували одні одних: українці — жидів і росіяни, росіяни — українців і жидів. На Великдень ми сиділи за один стіл і відзначали це свято спільно.

КГБ завжди старалося нас розігнати, перешкодити, зіпсувати нам настрій. Тому ми робили дуже обережно. Але підготувалися до таких днів заздалегідь. Збирали з наших голодкових приділів крихти, відкладали з тих маленьких посилок, що їх доставали з волі, економили, і у висліді у нас виходив празничковий стіл. Досить скромний, а все таки празничковий. Стіл застеляли білими простиралами, клали на нього зібрані продукти, підстригали собі волосся, голдились, вибирали на себе свіжовипрані сорочки, піджаки, зав'язували краватки. А мусувам сказати, що в таборі поголитись — це дуже складна процедура: треба десь дістати кусник металу, нагострити його, а потім з годину голитися. Словом, люди витрачали дуже багато часу і сил, щоб провести оті півдні чи годину, зустрічаючи Великдень.

Одного разу під час великодньої вечері з'явився до нас — а це свято справляли українці, і я був між кількома запрошеними, — з'явився наглядчик із своїм офіцером. Сказали: „Що ви, празник святкуєте? Що, у вас, паска? Ну, давайте, давайте!“ — і, як не дивно, стали збоку. А потім підійшов один солдат з фотоапаратом і сказав:

„Ану, давайте, я вас зфотографую, рідним потім вишлите на пам'ятку“ — і почав фотографувати, заходячи з одного, то з другого боку.

ВІДЗНАЧЕННЯ ДРУГОЇ РІЧНИЦІ АРХІЄПІСКОПСЬКОГО СІНОДУ УНЦЕРКВИ В НЬО ЙОРКУ

Нью-Йорк, Н. Й.—Заходами місцевого Відділу Товариства за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви відзначено в Нью-Йорку другу річницю Четвертого Архiepіскопського Синоду Владик Української Католицької Церкви Бенкетом на пошану Первостарха цієї Церкви, Іх Блаженства Блаженнішого Верховного Архiepіскопа і Кардинала Кир Йосифа Сліпкого, який не відбувся. В часі, в якому мав би був відбутися зазначений бенкет, а саме в суботу, 16-го жовтня ц. р. о год. 7-й увечері була відправлена в українській католицькій церкві св. Юра при 7-й вулиці торжественна св. Літургія в наміренні Помісної Української Католицької Церкви та її Голови Блаженнішого Кир Йосифа. Літургію відслужив о. ігумен д-р Володимир Гаваліч, ЧСВВ, парох церкви св. Юра в сослужінні о. о. Миколи Гембаровського і Маріяна Струца, теж ЧСВВ, співає хор ім. митроп. А. Шептицького під орудою проф. Миколи Нічя. При цьому о. ігумен виголосив проповідь про помисленість і патріархат. Церква була вповнята вісцями мирян, які масово присутні до св. Причастя, жертвуючи його в наміренні Блаженнішого Верховного Архiepіскопа і Кардинала Кир Йосифа. Також з прапорами прибули численні представники місцевих організацій. Особливо чисельно була делегація нових СУМА. Під час Богослужб парохів перелав збірку датків на фонд Верховного Архiepіскопа.

Після Божественної Літургії відбулося в аудиторії Парохіальної Школи св. Юра Святочне Зібрання, яке відкрив коротким словом про ціль і значення відносно святкування, та яким поведла голова місцевого Відділу Т-ва за Патріархальний Устрій УКЦеркви д-р Іван Козак. Огнені ігумен д-р В. Гаваліч провів молитву, а хор ім. митроп. А. Шептицького проспівав „Отче

наш". З черги, о. ігумен виголосив промову, навіяну щирою сердечністю, яку привніс прийняли оваційними оплесками. З доповіддю виступив голова Ради Мирян, відомий громадський діяч, д-р Роман Осічук. Його доповідь про теперішнє положення Української Католицької Церкви, а зокрема про її кризу та причини цієї кризи збрала на привнянське глибоке враження, якого висловили були гримі, спонтанні оплески. Громадський працівник д-р Василь Палідвор, заступник голови Крайової Управи Товариства за Патріархальний Устрій та член його місцевого Відділу склав звіт про діяльність з дотеперішнього розподілу квітків на Бенкет без бенкету, з якого зібрано кругло 10,000 доларів, та заохочував до дальшого набування таких квітків. При цьому прочитав декілька зворушливих листів, що їх надіслали незаможні жертводавці в супроводі своїх невеличких датків. Заразом д-р Палідвор проголосив іменем Т-ва за Патріархальний Устрій УКЦеркви, що розпродаж зазначених квітків є продовженням того, що їх можна набувати також за меншу суму, ніж 25 доларів. Всі суми з розпродажу цих квітків призначені на фонд Верховного Архiepіскопа. Наприкінці, голова зібрання, прочитав виготовлений ним проєкт привітального листа до Блаженнішого Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа Сліпкого, який учасники зібрання одобрив через аклямацію. Зібрання закінчило після „Божого Великого“ „Творче Воєвіту“, яку зайняв хор та відкрив підхором і проспівала разом з хором вся зала. Закриваючи зібрання, голова висловив подяку всім, хто приніс до відзначення і передав цього національно-релігійного святкування. Як церква під час Богослужб, так і простора шкільна аудиторія в часі Святочного Зібрання була вповні вповнята мирянами.

Після Божественної Літургії відбулося в аудиторії Парохіальної Школи св. Юра Святочне Зібрання, яке відкрив коротким словом про ціль і значення відносно святкування, та яким поведла голова місцевого Відділу Т-ва за Патріархальний Устрій УКЦеркви д-р Іван Козак. Огнені ігумен д-р В. Гаваліч провів молитву, а хор ім. митроп. А. Шептицького проспівав „Отче

наш". З черги, о. ігумен виголосив промову, навіяну щирою сердечністю, яку привніс прийняли оваційними оплесками. З доповіддю виступив голова Ради Мирян, відомий громадський діяч, д-р Роман Осічук. Його доповідь про теперішнє положення Української Католицької Церкви, а зокрема про її кризу та причини цієї кризи збрала на привнянське глибоке враження, якого висловили були гримі, спонтанні оплески. Громадський працівник д-р Василь Палідвор, заступник голови Крайової Управи Товариства за Патріархальний Устрій та член його місцевого Відділу склав звіт про діяльність з дотеперішнього розподілу квітків на Бенкет без бенкету, з якого зібрано кругло 10,000 доларів, та заохочував до дальшого набування таких квітків. При цьому прочитав декілька зворушливих листів, що їх надіслали незаможні жертводавці в супроводі своїх невеличких датків. Заразом д-р Палідвор проголосив іменем Т-ва за Патріархальний Устрій УКЦеркви, що розпродаж зазначених квітків є продовженням того, що їх можна набувати також за меншу суму, ніж 25 доларів. Всі суми з розпродажу цих квітків призначені на фонд Верховного Архiepіскопа. Наприкінці, голова зібрання, прочитав виготовлений ним проєкт привітального листа до Блаженнішого Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа Сліпкого, який учасники зібрання одобрив через аклямацію. Зібрання закінчило після „Божого Великого“ „Творче Воєвіту“, яку зайняв хор та відкрив підхором і проспівала разом з хором вся зала. Закриваючи зібрання, голова висловив подяку всім, хто приніс до відзначення і передав цього національно-релігійного святкування. Як церква під час Богослужб, так і простора шкільна аудиторія в часі Святочного Зібрання була вповні вповнята мирянами.

ВІСТІ З ТОРОНТО

День Української Молоді Уже увійшло в добру традицію торонтських молодіжних організацій, відбувати спільні щорічні Дні Української Молоді. За черговим порядком молодіжні організації: Плат, СУМ, ОДУМ, СУМК, МУНО стають господарями таких святкувань. Цьогорічними господарями була Спілка Української Молоді Канади (СУМК), а День Молоді відбувся 12-го вересня ц. р. на Оселі „Кни-ві“. Програму розпочато Богослуженнями, які в православному обряді відправив о. прот. М. Боднарчук, а в католицькому о. О. Гошуляк. Офіційним відкриттям, Р. Ніколішина розпочато програму, в яку входили: спортивні змагання молоді, а увечері при спільній ватрі гарні й цікаві програми концертової і розважової, а описля товариська забава. Молодіжні організації організували свої кіоски з різноманітними мистецькими речами, книжками і літературою. Треба щиро подякувати, таким гарним і розумним виявом загальної співпраці у нашій молоді, особливо коли йдеться про виразження солідарності у праці, толеранції й взаємодопомозі.

Концерт популярності. Спілка Української Молоді в Канаді, влаштує 13-го листопада ц. р. у великій залі Українського Дому при вул. Кресті, великий Концерт Популярності у якому беруть участь 29 контестантів, що репрезентують 13 Осередків і Відділів СУМК. Цілий концерт — це прибудова і розбудова випіканого фонду Юнацтва СУМК в Канаді. Ми переконані, що це буде імпульсативна імпреза Торонто, коли на фінал Конкесту, 13-го листопада збереться таке поважне число молоді, щоб спільно Забавою Молоді, та призначенням за найкращі успіхи закінчити цьогорічний конкест. Безперечно, що наша молоді мусить мати повну і всебічну підтримку цього громадянства.

Делегация КУК. Делегация Освітньої референції, Відділу КУК відбула 1-го вересня ц. р. зустріч з міністером освіти Онтаріо, п. Веллтоном у справах введення української мови до шкільної системи. Провідні члени делегации були: голова Відділу КУК інж. В. Максимець, та члени комісії-референції: М. Вавришин, Ю. Дуравець, Ю. Шимко-ві професійні педагоги. На нараді був присутній, провідний секретар і міністер громадянства І. Яремко. Під час зустрічі обговорено мемурандум КУК, який вже був представлений міністеру освіти. На пресовій конференції, яка відбулася зараз таки по зустрічі Мін. Велл висловив свої позитивні враження, та користі із зустрічі, яка дала змогу обговорити визначення проблеми. Міністер Яремко відмітив важливість збереження мови для дальшого культурного розвитку. Речником делегации на пресовій конференції був Ю. Шимко. С надія, що українська мова буде уведена в шкільну систему провінції Онтаріо.

Окружні збори УНС. В суботу 25-го вересня ц. р. відбулися о год. 3-й по пол. в залі УНО Організаційні Збори відділів УНС Торонтської Округи, участь в яких взяли секретарі і члени управ майже всіх 33 відділів. Збори відкрила та ними проводила голова Округи С. Кудца. Від Головного Уряду УНС участь у зборах взяли: заступник головного представника на Канаду — сенатор П. Юзик і голова Головної Ради та обласний організатор на Канаду В. Діюк, які у своїх виступах підкреслили найважливіші завдання нашої організаційної праці, в осінніх місяцях, та в загальному в праці і ріст УНС. По вислуханнях доповідей присутні взяли активну участь у дуже речевій і діловій дискусії, в якій порушувалося цілий ряд справ, подано нові думки, підкреслювали наші позитивні і не досягнення. Члени Головного Уряду, дали повні і вичерпні відповіді. Побіж журби за дальший ріст та придбання нових членів, присутні серйозно застановилися над справою придбання Со-

юзового Дому в Торонто, який є кінечним у розвитку нашої праці, та став би Союзним Центром нашої Округи. Подякою за активну участь у зборах, голова Округи п-і Кудца закрила їх, а присутні ще довго обговорюючи цілий ряд союзових і громадських актуальних тем, при скромній перекладі проводили час.

Зденг СУМ. В неділю 5-го вересня ц. р. на закінчення літнього таборування, відбувся на „Веселлі“ біля Ак-тону 21-ший Зденг СУМ Осередків північного Онтаріо. Цьогорічний Зденг проходив під гаслом „Воріс і добуває батьківщини“, відзначаючи 100-річчя з дня народження Л. Українки. 30-річчя проголошення відновлення української державності 30-го червня, та 25-річчя відновлення СУМ на еміграції. У Здензі взяло участь понад 500 уніформованої суміської молоді, яка з прапорами виступала на Богослуженні, а описля на святковому апелі і дефіляді. Зденгом керував студент Б. Ліщишин. Цьогорічний таборівання вела сама молоді і нею вповні був підготований і проведений Зденг. Маніфестаційно-мистецьку частину Зденгу попередила Служба Вожа, яку відслужив капелан СУМ о. Р. Набережний, під час якої він сказав, навізуючи до змісту Зденгу, патріотичну проповідь. Під час Богослуження і дефіляди пригравала духовна оркестра „Ватурия“ під керівництвом м-ра В. Карлаша. У почесній президії були представники організацій та кол. посади округи Галтон п. Гінтон на терені, який полюбив „Веселля“. Відвідувачі Україну, п-і Гінтон привітали спеціально для СУМ-у землі з Києва, яку у піднесеному і зворушливому акті передав голові Крайової Управи СУМ м-рові Т. Буйнякові. Після піднесення прапорів, з промовою виступили м-р Т. Буйняк, д-р Р. Малашук, і інші. Мистецька різноманітна програма, виступи молодих мистецьких гуртків із багатьох Осередків СУМ Північного Онтаріо, були показом зміни і діяльності СУМ. Тисячі учасників Зденгу підкреслили повну підтримку праці СУМ.

Ю. Шимко, кандидат. У проголошеннях Провінційних виборів, які відбулися у жовтні ц. р. на номінаційних зборах Онтарійської Прогресивно-Консервативної асоціації округи Гай Парк з цієї Округи обрано 31-літнього Юрія Шимка кандидатом консервативної партії у цьогорічних виборах до парламенту Онтаріо. Юрій Шимко, це молодий енергійний суспільно-громадський і політичний діяч, який своєю активністю в усіх кругах не тільки української спільноти в Торонто, але знають його також всі етнічні групи з якими він зустрічався не раз, під час організування міжнародної Ради Свободи поневоєних Москвою народів і інших. Закінчивши студії на Торонтському Університеті у ділянках мов і східно-європейської історії, із званням бакалавра, працює як професійний педагог. Округа у якій кандидат Ю. Шимко має велике число українців, як також інших східноєвропейських етнічних груп. Виборча кампанія розпочата, у якій активну і завзуту працю проводять наші молоді ровесники кандидата. Немає сумніву, що кожний український голос буде відданий на п. Шимка, а при тім спільна наша праця має переконатися в наших суєвіях, що його вибір послом до нашої легістрації, є нашою спільною потребою. Побіж п. Шимка з українських кандидатів масою в окрузі Белвуде нашого довголітнього міністра І. Яремка, та в окрузі Гамбер-Етобік магістра фармації Микола Лелюка. Вибір-українці, мешканці округу, в яких кандидують українці, повинні прикласти всіх старань і зусиль, щоб не тільки вони самі, але й їхні рідні і знайомі віддали голос на кандидатів — українців.

Конференція Рідних Шкіл Координаційний Шкільний Осередок при Відділі КУК скликав в неділю 12-го вересня ц. р. в залі УНО Організаційні Збори відділів УНС Торонтської Округи, участь в яких взяли секретарі і члени управ майже всіх 33 відділів. Збори відкрила та ними проводила голова Округи С. Кудца. Від Головного Уряду УНС участь у зборах взяли: заступник головного представника на Канаду — сенатор П. Юзик і голова Головної Ради та обласний організатор на Канаду В. Діюк, які у своїх виступах підкреслили найважливіші завдання нашої організаційної праці, в осінніх місяцях, та в загальному в праці і ріст УНС. По вислуханнях доповідей присутні взяли активну участь у дуже речевій і діловій дискусії, в якій порушувалося цілий ряд справ, подано нові думки, підкреслювали наші позитивні і не досягнення. Члени Головного Уряду, дали повні і вичерпні відповіді. Побіж журби за дальший ріст та придбання нових членів, присутні серйозно застановилися над справою придбання Со-

Успішні організаційні збори Ніагарської Округи УНС

В неділю 3-го жовтня ц. р. о год. 3-й по пол. в залі УНО в Сейнт Катеринс, Онтаріо, зібралися представники майже всіх Відділів УНС Ніагарської Округи та відомі дуже ділові і активні осінні організаційні збори, які відкрив і проводив ними голова Округи Е. Омельченко, вітаючи присутніх та представника Головного Уряду. Молитву провів о. М. Влаженко-почесний голова Округи, протокол писав секретар Округи Р. Д. Фаренчик. Організаційну доповідь про найближчі цілі й завдання наших Відділів, зокрема осінньої організаційної кам-

панії за присидання нових членів, виголосив Голова Головної Ради і обласний організатор на Канаду, В. Діюк. У своїй доповіді, доповідач у формі гейби повного інструктажу, точна за точкою переходив підкреслюючи працю окремих секретарів-організаторів, та допомогу інших членів Управ. Ніагарська Округа хоч чисельно, Відділами невелика, та з найбільшою Округою у системі УНС, займає однак своє місце. У 1969 році Округа була Першотом та одержала Почесну Пляку за найкраще виконання своїх організаційних завдань, виконавши його на 185 %. Хоч у цьому році дотеперішні її успіхи не були найкращими, що все одно ми переконані, що до кінця року, будуть вони далеко кращими. Доводить, що порушила всі аспекти праці дала ширшу базу для цілого ряду запитань, дискусій, висловлювань і побажань, а слово забирали: о. д-р протосекретар М. Комар, о. М. Влаженко, Р. Н. Фаренчик, Пип, Верезук, Діа, Піжикський, Лойко, Омельченко і інші, з призначенням висловлюючи свої думки у праці передових секретарів-організаторів, давали поради як це краще поживати працю, об'єднуючи навіть певну допомогу. Дискусія висловлювали також деякі і критичні думки, відносно уділювання моргеджів, видруківаних листів, фінансової допомоги округам, організаційних зборів і інше.

На всі поставлені питання, думки і зауваги критичні підходи, повді і вичерпні відповіді й виснаження подав представник Головного Уряду. У підсумках і рішеннях Збори рекомендували: Союзні Дні, відзначення окремих осіб, і Відділів, та ширші громадські сходження, на яких преставники Головного Уряду змогли б розказати про працю і діяльність тим особам, які про це знають особам, Присутні висказували жаль, що через певні перешкоди не змогли взяти участь у Округних Зборах заст. головного представника на Канаду сенатор П. Юзик. По рішеннях, про повне виконання до кінця цього року всіх організаційних завдань, голова Округи Е. Омельченко щиро дякував всім із закликм щоб і в цьому році наша Округа була у перших рядах. Спільною молитвою закінчено Округні Збори.

З'їзд Онтарійської Ради Мистецтв. На З'їзді Ради Народних Мистецтв, що відбувся 18-го вересня ц. р. обрано головою Ради на 1971-72 р. колишнього міністра праці Федерального Уряду Канади, суддю Михайла Стара-Старчевського. На цьому З'їзді 35 делегатів вповні підтримали проєкт прем'єра міністрів Онтаріо В. Девіса про конференцію „Спадщина Онтаріо“. Учасники З'їзду схвалили також проєкт влаштування великого провінційного фестивалю у 1972 р. До Управ Ради Народних Мистецтв по біч М. Стара-Старчевського обрано також ред. Л. Косара. Керівник танцювального ансамблю „Калина“ Е. Джуган є виконним секретарем Ради. Із численних українських осіб, бачимо яку велику і активну участь в Раді Мистців бере українська група.

Український Музичний фестиваль. Управа Українського Музичного Фестивалю закликає всіх батьків, учителів і музикантів, що б до кінця вересня цього року внести заяву до участі в Українському Музичному Фестивалі, який відбудеться в грудні ц. р. в Торонто. Точна дата і місце будуть подані, аж по обчисленнях згодом. В програму фестивалю будуть входити: сольові класи фортепіано, скрипки, віолончелі, бандури і сольні гитарні діти від 6-ти років. В збірних класах є хори дітей, садочків, Рідних Шкіл, Курсів Українознавства, та різного роду інструментальні ансамблі. Є теж класи з репертуаром для заважених сольних і збірних виконавців. Керівником УМФестивалю є проф. М. Кравиц-Варабаш, до якої треба вислати зголошення.

В. Діюк

Йонгставнська Округа УНС відбула наради

Йонгстаун, Огайо (ВГ). — Минулої неділі, 17-го жовтня відбулися тут у домі 230-го Відділу УНС організаційні осінні округні збори, на які прибули представники 7-ми Відділів. Лише 3 Відділи не вислали своїх репрезентативів. Усіх делегатів було 24. Збори відкрила пані Е. Волошина, голова Округного Комітету. Привітавши головного касира д-р. П. Пуцिला та обл. орг. Володимира Гіреня, вона попросила першого з них до слова, який говорив у двох мовах на тему: „Що це таке братерство та як його застосувати в житті по наших Відділах?“ Після цього говорив п. В. Гіреня. Започаткував він аналізою праці, яку досі виконала округа, тобто які Відділи були активними, а які нім не були. Після того першій короткій курс про планування забезпечення в УНС старших і молоді та вказав на нові методи праці.

Після доповіді присутні ставили питання та брали участь у дискусіях. Між ними дуже активними в дискусіях були: Бабич, Мартиняшин, Лішак, Е. Волошин та інші. В дискусії порушено такі питання: чому річні наради Головного Уряду УНС не присвячують часу на те, як допомогти відділовим се-

кретарям виконати їхні квати? Чому так мало присвячує часу на підготовку відділових секретарів на успішних організаціях? Чому це прибули представники 7-ми Відділів. Лише 3 Відділи не вислали своїх репрезентативів. Усіх делегатів було 24. Збори відкрила пані Е. Волошина, голова Округного Комітету. Привітавши головного касира д-р. П. Пуцिला та обл. орг. Володимира Гіреня, вона попросила першого з них до слова, який говорив у двох мовах на тему: „Що це таке братерство та як його застосувати в житті по наших Відділах?“ Після цього говорив п. В. Гіреня. Започаткував він аналізою праці, яку досі виконала округа, тобто які Відділи були активними, а які нім не були. Після того першій короткій курс про планування забезпечення в УНС старших і молоді та вказав на нові методи праці.

Після доповіді присутні ставили питання та брали участь у дискусіях. Між ними дуже активними в дискусіях були: Бабич, Мартиняшин, Лішак, Е. Волошин та інші. В дискусії порушено такі питання: чому річні наради Головного Уряду УНС не присвячують часу на те, як допомогти відділовим се-

Голодівка студентів проти арештів в Україні

Вінніпег (СУСК). — В суботу 9-го жовтня ц. р. о год. 5-й по полудні прем'єр-міністр П'єр Еліот Трудо особисто зустрівся із двадцятьма українськими студентами із „Комітету для звільнення українських студентів в СРСВському Союзі“. Зустріч відбулася у Вінніпегу, під час 10-го Конгресу Комітету Українців Канади.

На базі аселюдських і гуманітарних принципів, канадський прем'єр-міністер заявив, що він звернувся до прем'єра СРСВського Союзу, Олександра Косігіна, щоб він інтерв'ював у справі звільнення молодого українського історика й культурного громадського діяча Валентина Мороза, якого незаконно заасудили в СРСВській Україні на 9 років заслання та на 5 років тяжкої праці в трудово-виправних таборах.

Ця заява канадського прем'єра Трудо була результатом 85-ти годинної добровільної голодівки, яку організували українські студенти Канади. Голодівка почалася в середу, 6-го жовтня в студентському будинку Манітобського університету. В'яницію переїхали до готелю

Форт Геррі, де того дня розпочався 10-тий Конгрес Комітету Українців Канади і там вони продовжували свою голодівку. На Конгресі КУК делегати одностайно голодували за підтримку акції українських студентів для солідарності з українськими студентами, вони відмовилися від обідньої перекуси під час сесії. Ціллю голодівки було: зобов'язати прем'єра Трудо зустрінутися з українськими студентами, щоб дискусувати з ними, не легалізувати арешти українських інтелектуалів та патріотів в Україні, а особливо молодого українського історика Валентина Мороза. Другою ціллю голодівки було просити канадський уряд, щоб він офіційно звернувся до СРСВського уряду на базі гуманітарних засад з вимогою звільнення історика Валентина Мороза з ув'язнення.

Майже вся нападівська преса, радіо і телебачення дуже широко і привабливо відгукнулося на цю подію, наслідуючи різні аспекти й деталі голодівки українських студентів та їхні домагання до канадського прем'єр-міністра П'єра Трудо.

Відбувся літературний вечір молоді в Австралії

Мельбурн, Австралія. — З ініціати Дмитра Нитченка, письменника і представника ОПЛД на Австралію, в Мельбурні відбувся оригінальний літературний вечір. На ньому виступали з читанням власних творів, віршів та поезій великий парафіяльний хор з Прудентополю.

Мельбурн, Австралія. — З ініціати Дмитра Нитченка, письменника і представника ОПЛД на Австралію, в Мельбурні відбувся оригінальний літературний вечір. На ньому виступали з читанням власних творів, віршів та поезій великий парафіяльний хор з Прудентополю.

Мельбурн, Австралія. — З ініціати Дмитра Нитченка, письменника і представника ОПЛД на Австралію, в Мельбурні відбувся оригінальний літературний вечір. На ньому виступали з читанням власних творів, віршів та поезій великий парафіяльний хор з Прудентополю.

Мельбурн, Австралія. — З ініціати Дмитра Нитченка, письменника і представника ОПЛД на Австралію, в Мельбурні відбувся оригінальний літературний вечір. На ньому виступали з читанням власних творів, віршів та поезій великий парафіяльний хор з Прудентополю.

Мельбурн, Австралія. — З ініціати Дмитра Нитченка, письменника і представника ОПЛД на Австралію, в Мельбурні відбувся оригінальний літературний вечір. На ньому виступали з читанням власних творів, віршів та поезій великий парафіяльний хор з Прудентополю.

БУДУЮТЬ ЦЕРКВУ В ІРАТІ

Прудентопіль, Бразилія. — Тижневик „Праця“ в числі 32/1971 р. повідомив, що в м. Іраті, де куплено багато українців, Екзарх для українців-католиків Владика Йосифа Мартиняца у сослужінні духовенства відправив Архiepіську Службу Богу, після чого відбулося посвячення наріжного каменя під нову церкву. На тій церемонії співав великий парафіяльний хор з Прудентополю.

ОДНОРІЧНИЙ ХОР

Співаюча Україна лише рік тому дістала дозвіл „згорі“ створити „перший на Україні“ професійний чоловічий хор“ у Києві, під диригуванням майстра своєї справи і знавця української пісні Семени Дорогого. В репертуарі хору є деякі „сучасні пісні“ на тему совєтської влади і подібних „перемог жовтня“, але є також пісні, або обробки К. Стеценка, М. Лисенка, П. Ніжинського, чимало найвідоміших поетів Золотого роду, родилих пісень в обробці сл. диригента Олександра Кошиця й ін. Хор складається з 50 співаків-професіоналів. До свого репертуару ця чоловіча хорова капеля додала пісні А. Кос-Анатольського, К. Домінічана й ін. композиторів на слова Лесі Українки. З закордонного репертуару хор виконує твори Шуберта, в тому його „Аве Марія“, Керубіні, Верді та багатьох російських композиторів.

В. Діюк

КРАЙОВИЙ ЖІНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ КОКУС надіслав телеграму секретареві скарбу Коннеллі, в якій скритиковано Уряд президента Ніксона за те, що до Комісії Ціа і Ради Платен з їх 22 членами покликають тільки одну жінку. В телеграмі прохасться поширити склад цих двох постійних урядових комісій, щоб таким чином включити до них ще кілька жінок.

У ВАШИНГТОНІ ВІДБУВАСЯ КОНГРЕС АМЕРИКАНЦІВ ІСПАНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ, на якому вирішено створити постійне Бюро у Вашингтоні, добуватися незалежності для Порто Ріко та визначити можливості створення окремої політичної партії. До такої партії мали б входити громадяни іспанського походження, мови й культури.

студентів старших класів цієї школи. Деякі з них давно вже переросли рамки шкільного концерту і своїми віртуозними виконавчими класиків - композиторів заслуговують на виступ зі своїми власними концертами, не лиш на українській сцені. До них належать: Марта Винничиш, Лариса Кузьменко і Вікторія Мазур. Це був справжній концерт фортепіанової класи школи. А. Ярошевич. Він заслужився у чарівні звуки класичної музики у виконанні — обдарованої української молоді!

Бурхливі, оплески, овації, квіти, слово поздоровлення від Управи Катедральної Громади, яке виголосив Р. Лібер, відзначили батьків — те плоди і духовна пожива в житті обох Ярошевичів, які пробують, тримати чистою тропу до висот національного мистецтва для молодого українського покоління.

С. Лангх

Головний Уряд УНСоюзу:

**ГОЛОВНИЙ
ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ**

JOSEPH LESAWYER
Головний передсідник
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

**Заступник головного
передсідника**
JOHN TELUK
105 McKinley Avenue
New Haven, Conn. 06515

**Заступник головного
передсідника на Канаду**
Senator PAUL YUZYK
1839 Camborne Cresco
Ottawa, Ont., Canada

**Заступник головного
передсідника**
MARY DUSHNYTSKY
2104 Caton Avenue
Brooklyn, N.Y. 11226

**Заступник головного
передсідника і рекордний
секретар**
WALTER SOCHAN
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Головний секретар
JAROSLAW PADOSCH
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Головний клерк
PETER PUCILO
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

**ГОЛОВНА
КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:**

JOHN HEWRYK
827 McAdam Avenue
Winnipeg 4, Man., Canada

IWAN WYNNYK
16-20 East 7th Street
New York, N.Y. 10003

BOHDAN HNATYUK
585 Prescott Road
Merion Station, Pa. 19066

IWAN SKALCHUK
831 N. 21st Street
Philadelphia, Pa. 19130

MICHAEL DANYLUK
1518 East Lake Street
Minneapolis, Minn. 55407

ГОЛОВНІ РАДИ:

WASYL DIDIUK
142 A. Grenadier Road
Toronto 3, Ont., Canada

STEFAN HAWRYSZ
155 Erdenheim Road
Philadelphia, Pa. 19118

TARAS SZMAGALA
7725 Selwick Drive
Parma, Ohio 44129

BOHDAN FUTEY
4418 Forest Hills Blvd.
Parma, Ohio, 44134

ANATOLY DOROSHENKO
586 Roy Olive
Wooddale, Ill. 60191

ANNA HARAS
1930 Greenleaf Street
Bethlehem, Pa. 18017

DMYTRO POPADYNEC
3323 Zottique Street
Montreal 38, Que., Canada

TARAS SHPIKULA
5466 W. Haddon Avenue
Chicago, Ill. 60651

ANNA CHOPEK
117 Greenfield Road
Mattapan, Mass. 02126

WALTER ZAPARANUK
1211 Downer Avenue
Utica, N.Y. 13502

MYRON KUROPAS
1752 N. Normandy Avenue
Chicago, Ill. 60630

MYROSLAW KALBA
3779 Quitman Street
Denver, Colo. 80212

EUGENE REPEFTA

Школа вшанувала свого померлого учня

Джерзі Ситі (З.С.).

„Якщо б цей юнак не осігнув нічого більшого, як тільки це, що, своєю прикладною поведінкою був дороговказом для нас усіх, то він вже сповнив би свою місію на землі за короткий час свого життя.“ — сказав о. Антін Борса, парох української католицької церкви св. ап. Петра і Павла в Джерзі Ситі, Н. Дж., минулої суботи, 23-го жовтня, під час короткої, зворушливої церемонії посвячення нагороди-відзначення бл. п. Бориса Драган, випускника місцевої парафіяльної школи, який помер передчасно і несподівано два роки тому на 16-й весні свого життя. Отець декан А. Борса промовляв коротко до зібраних в бібліотеці учнів старших класів місцевої Школи Українознавства, учителів, сестер Вероніки, теперішньої принципалки, і Корнелії, колишньої директорки, батька бл. п. Бориса і малого круга приятелів, серед них гол. предсідника УНС-юзу Носіна Лисогора. Довідавшись на підвищених постах, грамоти-відзначення, обведеної вишивкою і цвітими, стояли шкільні товариші бл. п. Бориса — Михайло

св. п. Борис Драган

Лисак, Олег Джиджора, Степан Кричківський, Роман Микитюк і Юрій Вірт. Плакат-відзначення, надане бл. п. Борисові середньошкільною Академією Армір в Клеймонт, Дел., у формі 4-річної стипендії у висоті \$1,200 річно, буде розміщене постійно в бібліотеці після посвячення його о. Борсою.

„Це особисте відзначення бл. п. Бориса, яким він рівнозначно здобув призначення для нашої школи, хай буде прикладом - дороговказом для вас і для тих, що прийдуть“.

по вас.“ — говорив о. Борса, питуючи слова призначення від о. Юстїна В. Дині, ректора Академії Армір, яку бл. п. Борис учався через два роки, поки неможливою смертю набрала його з цього світу.

Бл. п. Борис Драган, уроджений 24 липня 1953 року, закінчив з відзначенням українську католицьку парафіяльну школу св. ап. Петра і Павла в Джерзі Ситі в 1967 році і восени того року вступив до Академії Армір. Прикладний плакат гуртка „Тигри“ при місцевій Станції, бл. п. Борис був визначним учнем, знаменитим спортсменом і активним членом молодечих гуртків при школі. Втративши маму на дев'ятому році життя, він виховувався під сумлінною опікою старшої сестри Оксани і батька. Помер бл. п. Борис Драган 20 вересня 1969 року. Меморіал про його прикладне життя, у формі відзначення, буде окрашувати бібліотеку школи, в якій він вчився і який він приніс особливу честь.

Про це тривке утримання пам'яті Бориса в його школі подбала його тодішня директорка та опікувачка сестра Корнелія, ЧСВВ.

Володимир Стахів, видатний діяч і публіцист, помер у Мюнхені

(Закінчення зі стор. 1-ої)

зковим Проводу Українських Націоналістів (ПУН) з німецькою пресою та політичними колами. Під час відвідин Західної України в 1933 році був заарештований польськими властями та у в'язниці у Львові. В роках 1938-39 був уповноваженим ПУН для ведення інформаційної акції в справі Карпатської України. Після проголошення відновлення Української Державності у Львові в червні 1941-го року св. Володимир Стахів був членом Правління та уповноваженим для ведення зовнішніх справ. За авес час цієї своєї активності, він мав поважний вплив на формування української визвольної політики. Дня 15-го вересня 1941-го року його заарештувало гестапо та, після кількомісячного ув'язнення в Берліні, запроторило його до

концентраційного табору в Саксенгаузені, в якому він перебував до осені 1944-го року. Після звільнення, поселився в Мюнхені, де й проживав до кінця свого життя.

Після війни св. п. Володимир Стахів був членом Проводу ЗЧ ОУН, Політичної Ради ОУН, Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради (УГВР), головою Ліги Українських Політичних В'язнів, головою Спільки Українських Журналістів, редактором журналу воєнк УПА „До Зброї“, тижневика „Українська Трибуна“, двотижневика „Сучасна Україна“ і співредактором місячника „Сучасність“. Його передчасна смерть залишає велику прогалину в рядках активних, провідних діячів.

Осиротів дружину та двох синів і двох братів та сестру.

СОВЕТСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО У ВАШИНГТОНІ кілька разів зверталося до Державного Департаменту з проханням продати Посольству СРСР у власність, колишню посылість Джорджа Вашингтона, відому під назвою Веллінгтон Фарм, у сестрі Вірджинії, поблизу Маямі Вернон, Державний Департамент дав відмовну відповідь. Совети хотіли там влаштувати нібито відпочинкову місцевість для своїх службовців у Вашингтоні, а насправді використати це у пропагандистських цілях, мовляв, у ЗСА можна все купити. Ціна посылості — 1 мільйон доларів.

ЗНАДТО РЕВНИЙ СТОРОЖ ПРИ ПЛОМУ ДОМІ у Вашингтоні не впустив конгресмена Вейна Гейса, хоча його викликав Президент на засідання. Трапилось так, що імені В. Гейса не було на списку, і охоронець завернув конгресмена додому, за що потім президент Р. Ніксон його перепросив.

КЕРІВНИК КОМПІСІ ДЛЯ ДОСЛІДІВ підкупства й хабарництва серед ньюйоркської поліції В. Кнапі запропонував, щоб у Нью-Йорку була створена постійна діюча комісія „для боротьби проти корупції в середовищі поліційних органів“.

ОДЕСЬКИЙ ХОР

В Одесі вступав зформований тому п'ять років Дитячий хор під диригуванням С. Крижанівського. Хор має понад 50 малих співаків:

початкових і середніх шкіл, райських пісень, між якими виконували складні твори, в тому і російські, як „Кат на дубе“, і пропагандистські, як „Ленін наш“ Красотова. Все таки, має досить багато українських пісень, між якими виконували складні твори, в тому і російські, як „Кат на дубе“, і пропагандистські, як „Ленін наш“ Красотова. Все таки, має досить багато українських пісень.

У глибокому болі і смутку повідомляємо, що дня 25-го жовтня 1971-го року помер у Мюнхені, після короткої недуги, наш БРАТ, ШВАГЕР і СТІЙКО

св. п. ВОЛОДИМИР СТАХІВ

народжений в Перемішлі, Західна Україна, в 1910-му році.

Горем прибиті:

сестра — ІРИНА ІВАНІШИН з Родиною

брати — СВИГЕН і ГІОР з Родинами

св. п.

ВОЛОДИМИР СТАХІВ

член Закордонного Представництва УГВР, доголітий член ОУН, колишній член Проводу ЗЧ ОУН, член Політичної Ради ОУН, член Українського Державного Правління у Львові в 1941-му році, політичний в'язень польських і німецьких в'язниць та концтаборів, головний редактор Української Пресової Служби, „Української Трибуни“, „Сучасної України“, співредактор журналу „До Зброї“ і „Сучасність“, провідний публіцист і політичний та громадський діяч.

ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ

Рідним, Приятелям, Землякам з Угнів і Угнівщини та Знайомим подасмо боліте сумну вістку, що в неділю, 24-го жовтня 1971 р. у Гемпстеді, Н. П. відійшла несподівано у Вічність на 79-му році трудомитого життя, наша Найдорожча і Невідкалужана

ДРУЖИНА, МАТИ, ТЕТТА, БАБУЗІНА і ПРАБАБУЗІНА

бл. п.

КАТЕРИНА ЗАКРЕВСЬКА

з ДАНИЛЕВИЧІВ

народжена в Угнові, пов. Рава Руська, Західна Україна.

ПАНАХИДА буде відслужена в середу, 27-го жовтня о. р. о. год. 8-й увечері в похоронному Домі, Hempstead Funeral Home, при 89 Peninsula Blvd. & Front Street, Hempstead, L.I., N.Y.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 28-го жовтня 1971 року о. год. 9-й ранку з дозв. ж. похоронного дому до української католицької церкви св. Володимира при 709 Front Street, Hempstead, L.I., N.Y., а відідти на цвинтар Holy Rood Cemetery, при Old Country Rd. & Post Avenue, Westbury, L.I., N.Y.

ВІЧНА ІП ПАМ'ЯТЬ!

Безмежним горем прибиті:

чоловік — СЕМЕН ЗАКРЕВСЬКИЙ

дочка — МАРИЯ СТИРКО з чоловіком ВАСИЛЕМ

дочка — ТЕОДОСІЯ КОЗЛОВСЬКА з чоловіком ІВАНОМ

дочка — СВИГЕНІЯ КУБАНСЬКА з чоловіком МАРИЯНОМ, в Польщі

син — АНДРІЙ з дружиною ЛІДИЄЮ

внука — СВИГЕНІЯ АНТОНЮК з чоловіком МИРОСЛАВОМ

внука — МАРИЯ ГОЛЫЦАВІС з чоловіком РОБЕРТОМ, в дітях

внука — ГРИГОРІЙ КОЗЛОВСЬКИЙ з дружиною ЛІДИЄЮ

внука — ІВАН КОЗЛОВСЬКИЙ та

АНДРІЙ і ІВАН КУБАНСЬКІ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Товариство Подольян

В СУБОТУ, 30-го ЖОВТНЯ 1971 РОКУ

о 5-й годі дня

— відбудеться —

ЗАСІДАННЯ ТОВАРИСТВА ПОДОЛЯН

Доповідь проф. Юрія Перхоровича:

„З ПРАДІВНИХ ЧАСІВ ПОДОЛЛЯ“

Адреса: ВУЛИЦЬКА АКАДЕМІЇ

206 West 100-та вул., Нью-Йорк, Н. П.

У ВИДАВНИЦТВІ „СУЧАСНІСТЬ“

появилися такі монографії українських мистців:

1. ЯКІВ ГНІЗДОВСЬКИЙ: МАЛЮНКИ —

ГРАФІКА — КЕРАМІКА. СТАТТІ.

1-й 63 репродукцій творів мистця. 178 стор. Ціна —

брон. \$3.50, в пол. опр. 5.00 дол.

2. МИХАЙЛО АНДРІЄНКО. Текст Володимира

Ціоповича.

1-й 31 репродукцій творів мистця. 96 стор. Ціна —

брон. \$3.50, в пол. опр. 4.00 дол.

3. Вадим Лесич: НИКИТОР З КРИНИЦІ. Мо-

нографічний нарис.

3 16 ілюстрацій, в тому двома кольоровими. 72

стор. Ціна — 5.00 дол.

Замовляти: G. LOPATYNSKI

875 West End Ave., Apt. 14B, New York, N.Y. 10025

ПОПРАВКА

У книзі „Третя Залізна Дивізія“, в реєстрі

жертводавців, пропущено жертводавця:

Майор ВІКТОР ЧЕКІРА — 20.00 доларів

а не \$10.00, як подано в ч. 189 „Свободи“.

КАПІТУЛА ВИБАЧАЄТЬСЯ ЗА НЕДОГЛЯД

Капітула Відомки

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

Хреста Залізного Стріля

